

22.05.2018

2017. aastal 1. augusti seisuga on Eestis uusi HIV nakatunuid registreeritud 151 isikut, mis on ligi 25 protsendi võrra enam kui eelmise aasta seitsme esimese kuu jooksul (121 nakatanut). Seejuures on ligi pooled nakatanutest ehk 73 inimest registreeritud Tallinnas ja Harjumaal, 55 uut HIV nakatunut registreeriti Ida-Virumaal. Samuti on suurenenud narkootikumide üledoosist põhjustatud surmade arv. Kui mullu suri esimese viie kuu jooksul üledoosi tõttu 39 inimest, siis tänava on samal perioodil on surmasid juba 54. 2016. aastal diagnoositi Eestis 229 uut HIVi juhtu (17,4 juhtu 100 000 elaniku kohta).

Kokku on aastate jooksul Eestis HI-viirus diagnoositud 9492 inimesel. Viimase kümne aastaga on uute juhtude arv langenud peaaegu kahe kolmandiku võrra. Euroopa Liidus on Eesti jätkuvalt esikohal uute HIVi juhtude arvu poolest. Uute juhtude arv 100 000 elaniku kohta oli 2015. aastal Eestis ligi seitse korda suurem kui põhjanaabril Soomel (vastavalt 20,6 ja 3,2) ja mõnevõrra suurem kui lõunanaabril Lätil (19,8 juhtu 100 000 elaniku kohta).

Eesti on aastaid olnud kiireima HIV-i levikuga riike maailmas. Kui Eestis registreeritakse aastas 100 000 elaniku kohta umbes 25 uut HIV-juhtu, siis Euroopas keskmiselt 6 uut juhtu.

Esimene HIV-kandja registreeriti Eestis 1988. aastal. Aastatel 1988–1999 diagnoositi aastas 1–12 HIV-positiivset, 12 aastaga kokku 96 nakatunut.

2000. aasta mais ja juunis avastati esimesed viis HIV-nakkuse juhtu eeluurimisel viibivate süstivate narkomaanide seas. Augustis 2000 diagnoositi HIV-nakkus kaheksal Narva noorel, kes olid narkootikumide süstinud. Septembris 2000 suri Narvas üks noor naine, kes oli samuti narkootikumide süstinud, sünnitusjärgsesse sepsisesse (veremürgitusse) ja temalgi avastati HIV-nakkus. Pärast seda suurenes Narvas huvi testimise vastu ning septembris, oktoobris, novembris ja detsembris avastati vastavalt 90, 106, 86 ja 93 HIV-kandjat, kes olid enamasti narkootikumide süstinud. Kokku registreeriti Eestis 2000. aastal 390 uut HIV-nakkuse juhtu (271 juhtu miljoni elaniku kohta) ja sellega tõusime automaatselt Euroopa tähelepanusse.

2001. aastal lisandus uusi HIV-nakatunuid veelgi, kokku registreeriti 1474 uut juhtu (1067 juhtu miljoni inimese kohta). Suur osa nendest tõi võimalikuks nakatumise teeks narkootikumide süstimise. Tingituna HIV-nakatunute arvu hüppelisest suurenemisest alates 2000. aasta sügisest kuulutas Sotsiaalministeerium 14. veebruaril 2001 välja HIV-nakkuse kontsentreeritud epideemia, mida iseloomustab 5% ületav HIV-nakkuse esinemissagedus narkomaanide rahvastikurühmas, kuid alla 1% esinemissagedus rasedatel naistel. 2002. aastal lisandus mõnevõrra vähem uusi HIV-nakkuse juhte, aasta lõpuks oli neid registreeritud 899 (620 juhtu miljoni elaniku kohta). Sellest alates ongi uute juhtude arv aasta-aastalt langenud. 2014. aastal diagnoositi 291 uut HIV-nakkuse juhtu, neist valdav osa 25–39-aastaste Eesti elanike seas.

Värskeimad andmed Eestis diagnoositud HIV-nakkuse juhtude kohta leiad [Terviseameti kodulehelt](#).

Põhjaliku analüüsi HIVi olukorrast ja ennetamisest leiad [uuringust "HIV-epideemia Eestis: strateegilise info analüüs"](#). Loe ka: [uuring "HIV nakkuse ja kaasuvate infektsioonide epidemioloogiline olukord Eestis, 2000–2014"](#) ja [uuring "Meeste tervise heaks: seire ja tervisedendus Internetis"](#).

www.terviseinfo.ee

